

- На меѓународните финансиски пазари имаше склоност за преземање ризик
- ФЕД: Полугодишно сведочење на претседателот Џером Пауел пред Конгресот на САД
- Состаноци на централните банки: Банка на Англија, Јапонија, Швајцарија и Норвешка

Во текот на неделата се зголеми загриженоста од втора фаза на пандемијата на корона-вирусот. Бројот на заразени лица од корона-вирус на светско ниво се зголеми над 8.800.000, при што најголем број заразени лица беа забележани во САД, Бразил, Русија и Индија, а бројот на починати надмина 460.000. Во САД, рекордно високо ниво на заразени лица беше забележано во сојузните држави Калифорнија, Флорида, Тексас, Аризона и Северна Каролина, а во Пекинг беа забележани нови случаи на заразени.

Се продолжи со монетарната и фискалната поддршка во светски рамки. Во тој контекст, ФЕД започна да откупува и корпоративни обврзници во рамките на програмата за расположливи кредити на секундарниот пазар (Secondary market corporate credit facility, SMCCF), којашто е еден од неколкуте вонредни инструменти на монетарната политика. Во [полугодишното сведочење](#) на претседателот на ФЕД, Џером Пауел, пред конгресот на САД беше нагласено дека сè уште постои неизвесност околу идното движење на американската економија, но изрази оптимизам дека дел од показателите што ги следат членовите на Комитетот за монетарна политика веќе упатуваат на закрепнување на економската активност. На фискален план, беа објавени информации дека претседателот Доналд Трамп ќе воведо дополнителен фискален стимул преку инфраструктурни проекти во висина од 1.000 милијарди САД-долари со цел да ја поддржи домашната економија.

ЕЦБ објави дека деловните банки од еврозоната позајмиле рекордни 1,31 илјади милијарда евра од ЕЦБ во рамките на целната програма за долгорочно рефинансирање (TLTRO III), којашто им овозможи на 742 банки да се задолжат на рочност од 3 години по каматна стапка помеѓу -0,50% и -1%. Во најголемата економија на еврозоната, Германија, германската влада изгласа дополнителен буџет (во износ од 62,5 милијарди евра) за финансирање на обемната програма за поддршка на економијата¹. На видеоконференцискиот повик на лидерите на ЕУ, не беше постигнато решение што би било прифатливо за сите земји членки, за формирање заеднички фонд за

закрепнување на ЕУ. Следната директна средба е предвидена за средината на јули.

[Банката на Англија](#), на редовниот состанок за монетарна политика, ја задржа референтната каматна стапка на нивото од 0,1%, но ја зголеми програмата за откуп на обврзници за дополнителни 100 милијарди фунти, на ниво од 745 милијарди фунти. Гувернерот Бејли првпат изјави дека Комитетот за монетарна политика ќе ја разгледа и можноста за намалување на референтната каматна стапка на ниво под 0%.

На [состанокот на централната банка на Јапонија](#), референтната каматна стапка остана на нивото од -0,1%, а гувернерот Курода најави задржување на референтната каматна стапка на ниско ниво уште неколку години. Покрај тоа, Банката на Јапонија ја зголеми Специјалната програма за поддршка на компаниите погодени од корона-вирусот од 75.000 на 110.000 милијарди јапонски јени, што упатува на насоченост на банката кон поддршка на корпоративното финансирање и надминување на негативните ефекти врз вработеноста и производството.

На состанокот за монетарна политика на [Централната банка на Швајцарија](#) беше задржана референтната каматна стапка од -0,75%. Притоа, во соопштението на централната банка беше посочено дека ултраекспанзивната монетарна политика ќе биде задржана уште „извесно време“ и дека се потребни негативните каматни стапки и интервенциите на девизниот пазар, со цел да се заштити швајцарската економија од рецесијата предизвикана од корона-вирусот.

Исто така, и [централната банка на Норвешка](#) ја задржа референтната каматна стапка на 0%, но истакна дека изгледите за норвешката економија се подобрени².

Показателите за најголемите економии дадоа знаци за почеток на економското закрепнување. Во *еврозоната*, очекувањата на инвеститорите во Германија, мерени преку показателот ЗЕВ, во јуни, неочекувано се зголемија од 51 на 63,4 поени (пазарите очекуваа дека индексот ќе се зголеми на 60 поени), главно поради тоа што инвеститорите се уверени дека најлошото од остриот економски пад поради пандемијата ќе заврши до крајот на летото. Според конечниот податок, беше потврдено намалувањето на стапката на инфлација во еврозоната за мај од 0,3% на 0,1%, што претставува најниско ниво од јуни 2016 година, а базичната инфлација беше потврдена на нивото од 0,9%.

¹ Со ваквата одлука, вкупното ново задолжување на владата за оваа година ќе достигне рекордни 218,5 милијарди евра (заедно со одлуката од март за зголемување на задолжувањето во износ од 156 милијарди евра) и покажува дека Германија станува една од

земјите во еврозоната што преземаат најголеми расходи за закрепнување од пандемијата.

² Централната банка тековно очекува економски пад од 3,5% во 2020 година, наспроти претходно очекуваниот пад од 5,2%.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

НЕДЕЛЕН ПАЗАРЕН ПРЕГЛЕД 15 - 19 јуни 2020 година

Трошоците за единица труд за првиот квартал во еврозоната во првото тримесечје од годината се зголемија од 2,3% на 3,4%, што главно го отсликува помалиот број работни часови во услови на намалена економска активност кон крајот на тримесечјето. Во САД, трговијата на мало во мај се зголеми, бележејќи историски најголем месечен раст од 11,7% (пазарите очекуваа раст од 5,5%), по значителниот пад во изминатите два месеца, со што се зголеми оптимизмот дека американската економија почнува да закрепнува. Во текот на истиот месец, и индустриско производство се зголеми за 1,4% на месечна основа, по намалувањето во минатиот месец. Показателот за производствената активност во државата Њујорк, индексот Емпаерстејт, во јуни, се зголеми од -48,5 на -0,2 поена, а индексот Филадельфија ФЕД од -43,1 на 27,5 поени, засилувајќи го оптимизмот дека производниот сектор закрепнува, откако беше погоден од корона-кризата. Според високофреквентните податоци за пазарот на труд, првичните барања за социјална помош во неделата до 13 јуни се сведоа од 1.566.000 на 1.508.000. И покрај тоа, вториот бран отпуштања во услови кога компаниите се соочуваат со слаба побарувачка и нарушени синџири на снабдување, ги задржа првичните барања за социјална помош над нивото од 1.000.000 тринаесетта недела по ред. Ваквите показатели за пазарот на труд во САД и понатаму упатуваат на значителната слабост на овој пазарен сегмент. Во услови на олабавување на мерките за спречување на ширењето на пандемијата во САД, бројот на започнати градби на објекти за домување во мај се зголеми за 4,3% на месечна основа, а дозволите за градба се зголемија за 14,4%. Исто така, индексот НАХБ, којшто се користи за мерење на условите на

пазарот на недвижности, за јуни, се зголеми од 37 на 58 поени, односно над нивото од 50 поени, што упатува на закрепнување на активноста на овој пазарен сегмент.

Во Обединетото Кралство, стапката на инфлација во мај се намали од 0,8% на 0,5%, на најниско ниво од јуни 2016 година, во услови на пониски цени на енергијата и пад на странската побарувачка за британските производи.

Во Кина, растот на индустриското производство во мај забрза и од 3,9% се искачи на 4,4% на годишна основа, додека трговијата на мало се намали за 2,8% на годишна основа, што укажува на тоа дека кинеската економија сè уште се соочува со негативните ефекти настанати од строгите мерки за спречување на ширењето на пандемијата, преземени на почетокот на годината. Инвестициите во фиксни средства во периодот јануари - мај се намалија за 6,3%, во споредба со истиот период минатата година.

По одржаните разговори за трговијата помеѓу претставници на САД и Кина во Хаваи, Кина објави дека ќе го зголеми увозот на земјоделски производи од САД.

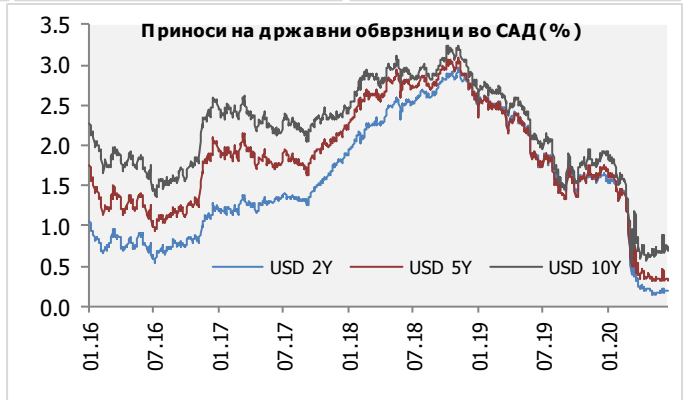
Лидерите на Обединетото Кралство и ЕУ одржаа средба за договорот за Брежзит. На средбата беше потврдено дека премиерот Борис Џонсон нема да бара продолжување на датумот за „Брегзит“, при што Обединетото Кралство ќе ја напушти ЕУ до 31 декември 2020 година. Притоа, двете страни ќе треба договорот за „Брегзит“ да го постигнат до октомври 2020 година, за тој да биде ратификуван до крајот на декември и затоа лидерите најавија дека ќе започнат со засилени преговори во јули и август.

Позначајни пазарни движења

На меѓународните финансиски пазари главно преовладуваше склоност кон преземање ризик, претежно поради очекувањата за постепено закрепнување на глобалниот економски раст и најавата на ФЕД дека централната банка ќе започне да откупува корпоративни обврзници. Следствено, беше забележан раст на глобалните берзански индекси. Приносите на најбезбедните државни обврзници од двете страни на Атлантикот не забележаа позначителна неделна промена, при што во еврозоната, склоноста кон преземање ризик и рекордно високото ниво на позајмување во рамките на програмата на ЕЦБ за долгорочно рефинансирање (TLTRO 3) предизвика пад на приносите на државните обврзници издадени од периферните економии, што придонесе за стеснување на распоните во однос на најбезбедните државни обврзници во еврозоната. Во САД, растот на приносите на државните обврзници како резултат на оптимизмот поради експанзивната мерка на ФЕД беше ограничен од загриженоста поради новите случаи на заболени од корона-вирусот во Пекинг и рекордно високото ниво на новозаболени во неколку држави во САД. Во такви услови, валутниот пар евро/САД-долар имаше надолно движење, а цената на златото умерено се намали, при зајакнување на САД-доларот. Цената на нафтата забележа пораст на неделна основа, под влијание на најавите на земјите производителки на нафта од ОПЕК+ дека ќе ги исполнат нивните обврски за ограничување на производството на овој енергент и знаците за закрепнување на побарувачката за нафта, кога се отворија дејностите во одделни економии.

Селектирани пазарни показатели

	12.06	19.06	неделна промена
DAX индекс	11,949	12,331	3.2%
S&P индекс	3,041	3,098	1.9%
Euribor 3m (%)	-0.366	-0.407	-4.1
USD Libor 3m (%)	0.3209	0.3051	-1.6
Bund 10y (%)	-0.44	-0.42	2.4
UST 10y (%)	0.70	0.69	-1.0
EUR/USD	1.1256	1.1178	-0.7%
Злато (\$/Oz)	1,736	1,729	-0.4%
Нафта (Brent, \$/barrel)	38.5	41.5	7.8%

Приноси во еврозоната

	EUR 6M	EUR 2Y	EUR 5Y	EUR 10Y
29.05.	-0.51	-0.66	-0.64	-0.45
12.06	-0.51	-0.67	-0.66	-0.44
19.06	-0.53	-0.67	-0.65	-0.42
неделна промена (б.п.)	-1.9	0.3	0.4	2.4
збирна промена од почетокот на месецот (б.п.)	-2.0	-1.0	-0.8	3.2

Приноси во САД

	USD 6M	USD 2Y	USD 5Y	USD 10Y
29.05.	0.15	0.16	0.30	0.65
12.06	0.18	0.19	0.33	0.70
19.06	0.16	0.19	0.33	0.69
неделна промена (б.п.)	-1.3	-0.8	-0.1	-1.0
збирна промена од почетокот на месецот (б.п.)	1.3	2.5	2.3	4.1